

Wrocław, wrzesień 2010

PROJEKT REZOLUCJI KOMITETU DO SPRAW WYKORZYSTYWANIA KOMÓREK MACIERZYSTYCH

Proponowany przez: Adam Adamowicz, Paweł Król, Jacek Łazeczko, Olimpia Matusiak, Krystian Olejnik, Marta Pękalska, Paulina Początek, Judyta Powszek, Radosław Strojny, Mateusz Urbaniak, Adrianna Wojtala, Krzysztof Zdobyłak, Dawid Durejko (*prowadzący*)

Uczniowski Parlament Naukowy,

- A. Świadomy, że rozwój technologii zarodkowych komórek macierzystych niesie za sobą ogromne szanse dla rozwoju medycyny,
  - B. Zdaje sobie sprawę z ogromnych kontrowersji związanych z etycznym kontekstem wykorzystywania zarodkowych komórek macierzystych,
  - C. Zaniepokojony brakiem uregulowań prawnych dotyczących technologii zarodkowych komórek macierzystych,
  - D. Zaalarmowany wyjątkowo niską świadomością społeczną,
  - E. Pamięta o zagrożeniach związanych z niekontrolowanym wykorzystywaniem zarodkowych komórek macierzystych,
  - F. Ma na uwadze, że obecna wiedza jest niewystarczająca, aby móc wykluczyć ewentualne negatywne skutki wykorzystywania tej technologii w medycynie,
  - G. Głęboko zaniepokojony dużą liczbą niewykorzystanych zarodków pochodzących z zapłodnienia *in vitro*, które są niszczone,
1. Konstatuje, iż istotnym jest umożliwienie prowadzenia badań nad zarodkowymi komórkami macierzystymi,
  2. Postuluje, by – w związku z licznymi kontrowersjami etycznymi - równolegle z rozwojem technologii zarodkowych komórek macierzystych pracować nad jej alternatywami, tj. Indukowanymi pluripotencjalnymi komórkami macierzystymi oraz komórkami macierzystymi pochodzącymi z innych źródeł,
  3. Rekomenduje prawne ograniczenie wykorzystania zarodkowych komórek macierzystych wyłącznie do celów badawczych,

4. Zaleca podjęcie kroków mających na celu zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat wykorzystywania zarodkowych komórek macierzystych m. in. poprzez edukację szkolną, kampanie społeczne itp.,
5. Wzywa do legalizacji przekazywania dla celów badawczych niewykorzystanych zarodków powstałych podczas procesu zapłodnienia metodą in vitro.

Wrocław, wrzesień 2010

PROJEKT REZOLUCJI KOMITETU DO SPRAW WYNIKÓW TESTÓW GENETYCZNYCH

Proponowany przez: Oliwier Czyż, Czesław Domarecki, Stanisław Drabarek, Ewa Gola, Katarzyna Golińczak, Anna Górecka, Magda Hermaszewska, Patryk Iwanicki, Paulina Kowaliszyn, Marcin Kożuszek, Mikołaj Kukiałka, Natalia Kurpaska, Edyta Mende, Paula Ziembicka, Mariusz Żyłka, Magdalena Pietras (*przewodnicząca*)

Uczniowski Parlament Naukowy,

- A. Świadomy ciągłych postępów nauki w dziedzinie badań genetycznych,
- B. Ma na uwadze etyczne kontrowersje związane z badaniami genetycznymi,
- C. Wyraża swoje zaniepokojenie w kwestii:
  - a. zabezpieczenia wyników badań genetycznych,
  - b. ewentualnego powstania czarnego rynku obrotu wynikami badań genetycznych,
  - c. dyskryminacji przez towarzystwa ubezpieczeniowe, pracodawców i partnerów życiowych powodowanej wynikami badań,
- D. Z niepokojem zauważa brak:
  - a. instytucji kontrolującej rynek testów genetycznych,
  - b. norm i regulacji prawnych dotyczących genetyki,
  - c. dostępu do testów genetycznych ze względu na ich cenę,
- E. Zdaje sobie sprawę z niedostatecznej świadomości społecznej w kwestii genetyki i pilnej potrzeby edukacji w tej sferze,
- F. Oczekuje ustalenia przejrzystych reguł dotyczących zakresu uprawnień osób upoważnionych do zlecania testów genetycznych,
- G. Popiera zastosowanie klarownej regulacji określającej jednostki uprawnione do wglądu w wyniki testów,
- H. Z żalem zauważa, że pomimo licznych korzyści płynących z badań genetycznych, mogą one także prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji społeczno-ekonomicznych,

- I. Kieruje uwagę na konieczność traktowania genotypu jako dobra osobistego i na tej podstawie chronionego prawnie,
  - J. Pochwala precyzyjność wyników badań genetycznych,
  - K. Oczekuje zaistnienia równowagi pomiędzy postępem nauki, a regulacjami prawnymi,
1. Aprobuje wolność nauki we wszelkich aspektach z jednoczesnym poszanowaniem moralności i ogólnie uznawanych norm społecznych,
  2. Nakazuje stworzenie regulacji prawnych dotyczących,
    - a. dostępu do wyników testów genetycznych,
    - b. restrykcyjnej penalizacji wykorzystywania wyników badań genetycznych bez zgody badanego,
  3. Uznaje za konieczne utworzenie centralnej instytucji, obowiązkowo zrzeszającej wszystkie podmioty prywatne przeprowadzające testy genetyczne i zajmującej się ich kontrolą,
  4. Zachęca do rozszerzania świadomości obywateli za pomocą międzynarodowej kampanii społecznej poruszającej tematykę wad i zalet badań genetycznych poprzez,
    - a. wprowadzenie do programu nauczania wiedzy o podstawach diagnostyki genetycznej
    - b. zaangażowanie środowisk medycznych i medialnych w propagowanie świadomych decyzji o poddaniu się badaniom genetycznym,
  5. Ufa, że poprzez swoje działania edukacyjne doprowadzi również do:
    - a. zwiększenia zainteresowania testami genetycznymi,
    - b. wzrostu popytu na testy, a tym samym zwiększenia konkurencji pomiędzy ich producentami,
    - c. potencjalnego spadku bezrobocia w długoterminowym aspekcie, przez zwiększenie liczb miejsc pracy w nowo powstałym sektorze,
  6. Wzywa do wprowadzenia zakazu udostępniania informacji o wynikach badań genetycznych:
    - a. firmom ubezpieczeniowym,
    - b. pracodawcom,
    - c. partnerom życiowym bez pisemnej zgody badanego,
  7. Akceptuje możliwość upoważnienia do częściowego wglądu w wyniki badań genetycznych przez lekarzy, w uzasadnionych medycznie i prawnie uregulowanych przypadkach (m. in. przez lekarza medycyny pracy,
  8. Zaleca stworzenie specjalistycznej bazy dobrowolnie udostępnionych wyników badań genetycznych, przy jednoczesnym,
    - a. zapewnieniu anonimowości próbek poprzez kodowanie,
    - b. ograniczeniu dostępu do przechowywanych danych,
    - c. prowadzeniu ewidencji osób uzyskujących wgląd w dane,
  9. Wskazuje na priorytet dostępu dawcy do wyników badań, a także na jego wyłączność w dysponowanie nimi.

Wrocław, wrzesień 2010

PROJEKT REZOLUCJI KOMITETU DO SPRAW GENU AGRESJI

Proponowany przez: Paulina Bildź, Beniamin Czerwonajcio, Joanna Dubaj, Dorota Dziewońska, Ewelina Gajek, Wojciech Gołub, Aleksandra Ilnicka, Paweł Komendziński, Grzegorz Lebedowicz, Aleksandra Mikła, Alicja Pakiet, Patryk Pozowski, Jakub Szczepankiewicz, Marcin Uciechowski, Kamila Żelazna, Krzysztof Ignaciuk (*przewodniczący*)

Uczniowski Parlament Naukowy,

- A. Stwierdza, iż zespół genów warunkujący poziom agresji
  - B. Jest w pełni przekonany, że posiadanie genów agresji nie determinuje zachowań agresywnych,
  - C. Zapewnia, iż agresja wywoływana przez wiele czynników,
  - D. Głęboko wierzy, iż czynniki środowiskowe mają większy wpływ na zachowanie niż uwarunkowania genetyczne,
  - E. Z żalem zauważa nieuwzględnianie wpływu genów agresji w procesach karnych,
  - F. Zwraca szczególną uwagę na nieprzewidywalność skutków ingerencji w genom,
  - G. Bierze pod uwagę problem wsparcia terapeutycznego dla osób obarczonych genami agresji, H. Jest wyjątkowo zaniepokojony niezadowalającym stanem wiedzy o wpływie genów na zachowania agresywne,
  - I. Ubolewa nad brakiem wystarczającej świadomości społecznej w zakresie wpływu genów na agresywne zachowanie,
1. Zachęca do kontynuowania oraz intensyfikacji badań nad genami agresji,
  2. Zaleca umieszczanie danych o genach determinujących skłonność do agresji w aktach osobowych oskarżonego,
  3. Zaznacza, iż informacje o skłonności do agresji nie mogą być argumentem do uniewinnienia, lecz mogą wpłynąć na redukcję wymiaru kary,
  4. Przyzwala na poddanie oskarżonego badaniom genetycznym na wniosek obrony, jeżeli istnieją ku temu uzasadnione przesłanki
  5. Nie zgadza się na ingerencję w geny, dopóki nauka nie osiągnie odpowiedniego stopnia zaawansowania w zakresie terapii genowych,

6. Nakazuje psychologiczne leczenie skazanych, w których przypadkach orzeczono wpływ agresji na popełniony czyn,
7. Proponuje opcjonalne leczenie farmakologiczne skazanych, w których przypadkach orzeczono wpływ agresji na popełniony czyn,
8. Nawołuje do podnoszenia świadomości społecznej poprzez kampanię informacyjną o istnieniu agresji,
9. Potępia dyskryminację ludzi z genetyczną skłonnością do agresji.

Wrocław, wrzesień 2010

PROJEKT REZOLUCJI KOMITETU DO SPRAW WYNIKÓW TESTÓW GENETYCZNYCH

Proponowany przez: Michał Augustyniak, Paulina Hałuszka, Izabela Hamal, Tomasz Jerczyński, Adrian Kac, Alina Mackaniec, Aleksandra Partyńska, Daria Piechota, Dominika Pupka, Hanna Salmonowicz, Magdalena Senderska, Paweł Szymański, Paula Świątek, Marta Bożek (*przewodnicząca*)

Uczniowski Parlament Naukowy,

- A. Jest świadomy, że rozwój spersonalizowanej diagnostyki genetycznej niesie ze sobą różnorodne korzyści dla jednostki i całego społeczeństwa oraz przyczynia się do rozwoju naukowego,
  - B. Z żalem zauważa, że w Polsce stopień świadomości społecznej na temat analizy materiału genetycznego oraz ewentualnych szans i zagrożeń wiążących się z tym zagadnieniem jest bardzo niski,
  - C. Ma na uwadze, że jednym z czynników, które wpływają na niski stopień świadomości społecznej jest fakt, że dostęp do badań genetycznych na terenie Polski mają w większości osoby zamożne,
  - D. Uważa, że brak równego dostępu do badań genetycznych jest wysoce niekorzystny dla pacjentów,
  - E. Żałuje, że Polska nadal nie ratyfikowała Konwencji o Prawach Człowieka w Biomedycynie
  - F. Zauważa z zaniepokojeniem, że obecnie osoby poddawane badaniom genetycznym nie mają zapewnionej odpowiedniej opieki psychologa i lekarza specjalisty w dziedzinie genetyki,
  - G. Ubolewa nad brakiem możliwości przeprowadzenia leczenia lub profilaktyki spowodowanym niedoborem wykwalifikowanej kadry medycznej,
  - H. Ma na uwadze, iż badania materiału genetycznego mają ogromny wpływ na przyszłość człowieka, jego decyzje i zdrowie psychiczne,
  - I. W pełni świadomi, że badania genetyczne na wczesnych etapach rozwoju, tj. preimplantacyjna diagnostyka genetyczna i badania prenatalne, wiążą się z dylematami etycznymi dotyczącymi aborcji oraz zapłodnienia metodą *in vitro*,
  - J. Uznaje prawo jednostki do działania zgodnie z jej sumieniem i wyznaniem,
1. Jest w pełni przekonany, że w Polsce powinno się refundować badania genetyczne, które pozwolą na wczesną diagnozę choroby i zastosowanie zabiegów uniemożliwiających dalszy jej rozwój,

2. Zaleca organizowanie kampanii społecznych jako skutecznego sposobu na zwiększenie świadomości obywateli w sferze badań materiału genetycznego,
3. Nawołuje do ratyfikowania Konwencji o Prawach Człowieka i Biomedycynie przez Polskę

4. Proponuje wprowadzenie deklaracji medycznej mającej na celu wyrażenie woli potencjalnego chorego w sprawie poznania diagnozy i dalszego leczenia,
5. Wyraża nadzieję na wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących obowiązkowych konsultacji z psychologiem i lekarzem specjalistą - genetykiem, zarówno przed jak i po badaniach,
6. Podkreśla potrzebę zwiększenia liczby wykwalifikowanych specjalistów, gwarantujących obiektywne i rzetelne informacje na temat wyników badań i ich konsekwencji,
7. Rekomenduje aby niezależna instytucja sprawowała nadzór nad utrzymywaniem odpowiednich standardów w ośrodkach zajmujących się badaniami DNA. Ośrodki spełniające wymogi, będą certyfikowane licencją na badania, która:
  - a. jest wydawana w ograniczonej liczbie,
  - b. jest wydawana na określony czas,
  - c. może ulec przedłużeniu po przejściu kontroli potwierdzających jakość wykonywanych badań.
8. Pochwala traktowanie spraw PDG, eugeniki, zapłodnienia metodą in vitro oraz badań prenatalnych zgodnie z treścią Konwencji o Prawach Człowieka i Biomedycynie.